

הצמרת. אך גם בימים שכבר החזיק ברסן השלטון במפלגתו, נקט תמיד צעדים של זהירות כדי למנוע צמיחת כוח מסוכן. הוא קירב את חבריה הכנסת בנימין שחור ולחם ביצחק רפאל. הוא התפייס עם ח"כ יצחק רפאל ופתח במלחמה נגד ח"כ ישר אל שלמה בן-מאיר, שהיה סגנו במשרד הפנים. כאשר החל חזשו כי בן-מאיר הגיע לעמדה חזקה מדי, לאחד שרפאל עבר את הקו האדום אותו סימן שפירא מסביב לעמדתו, בעט אותו החוצה בעזרת סיעת למיפנה השמאלית. הוא פורר את למיפנה

עוד בטרם הוט

מנה גופתו של

שפירא בקבר — החלה

מלחמה אכזרית על

ירושתו

ברגע שזו ריכזה קרוב ל-40% במוסדות המפלגה. הוא בנה את הצעירים ושיסה אותם נגד בנימין שחור, שנחשב לאיש אמנו הסודי ביותר.

למרות שבעשר השנים האחרונות היו הכל בטוחים, במפ"ל ומחוצה לה, כי שפירא הוא המנהיג הבלתי-מעורער של מפלגתו, סבל דוקא האיש החזק מחוסר ביטחון עצמי. הוא לא נתן אמון באיש. הוא לא טיפח שום חבר אינטימי. הוא לא דאג לכווידמלואים שיקח לידיו את ה-הגה ברגע שעליו יהיה להסתלק ממנו, אם מוזקנה, אם ממחלה או ממרת.

★ ★ ★

שפירא נהג בשיטה של "אחרי ה-מבול" כך עשה במפלגה, כך עשה במוסדות הכלכליים שלה. למרות עיסוקיו הרבים כשר וכחבר ועדות שרים, לא ויתר על תפקידו כיושבי-ראש מועצת המנהלים

הבת והאלמנה

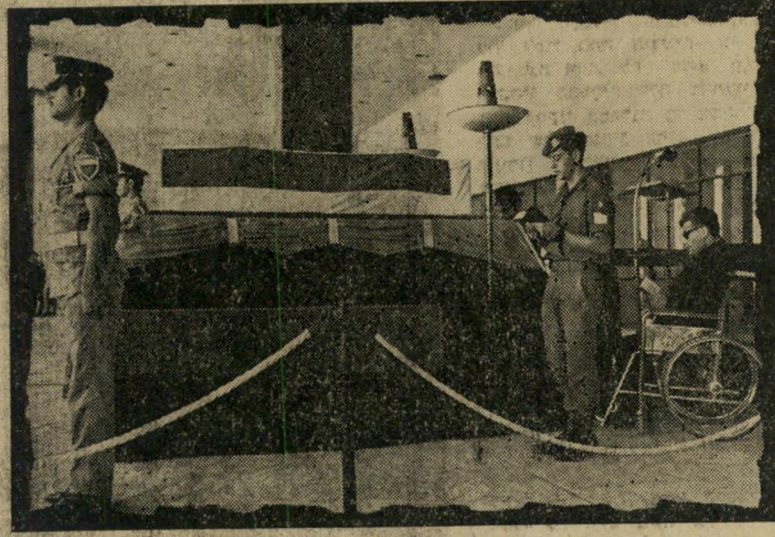
ליד הקבר הפתוח, בהר הזיתים, ממרות בבכי שתי נשים: בתו נעמי (במסקפיים שחורים) ואלמנתו לידה. נעמי היא אשתו של

מפיקהסרטים ארתור כהן, הגיעה יחד עימו ללונדון ישר משווייץ. בה היא מתגוררת מאז נישואיה. לידה נישאה למשה שפירא זמן קצר אחרי עלותו ארצה, ב'1927. בפניה מימין: שר-החזק אבא אבן.

מ אז הגיע חיים משה שפירא למנהיגות במפ"ל דאג בשיטתיות לחסל כל יורש אפשרי. בשלב ראשון חיסל את ה-צמרת שיחד עימו יסדה את הפועל המזרחי. את האידיאולוג והפובליציסט של התנועה, שניאור זלמן שרגאי, דחף מהכנסת לטכנות, ומשם אל מחוץ למעגל העסקונה המפלגתי. שרגאי, שהתחרה קשות עם שפירא על הנהגת המפלגה, והעמיד אותו לא פעם בצל מפני שהוא נואם טוב ממנו וגם הר-כה יותר משכיל ממנו, מתפרנס כיום כ-פנסיונר וככותב מאמרים בעיתונות האידי-שאית בישראל ובעולם.

מנהיג אחר של הפועל המזרחי היה ה-אדמו"ר החלוץ ישעיהו שפירא, שהיה רק בעל שם דומה לחיים משה שפירא אבל בלי קשר משפחתי ביניהם. ישעיהו שפירא היה לא רק הוגה-דיעות של המפלגה, אלא גם חמפון החי שלה. הוא סיים את חייו לפני כעשר שנים כחקלאי נשכה בכפר פינס בשומרון.

מייסד הפועל המזרחי, והאיש הנושא בכיסו עד היום את כרטיס-החבר מספר 1 של המפלגה, מאיר שמעון גשורי, עובד כספרן במוסד ירושלמי בלתי-ידוע. כך עשה חיים משה שפירא את דרכו אל

הבן הונה

ברחבת בנייני האומה הוצב ארונו של השר המנוח, כשמישטר של הכנסת עומד למראשותיו, ואיש הרבנות הצבאית וח"כ משה צבי נריה למרגלותיו. מימין: על כיסא-נכים, בנו הבכור של השר, יהודה שפירא, קורא תהלים.

אחרי

של בנק המזרחי. מדי שבוע היה מבלה כמה שעות נחור סודי בבניין הבנק ב-רחוב לילינבלום בתל-אביב, ועוקב מקרוב אחר עיסוקיו של הבנק.

באותו זמן לא הניח לאיש את ראשות אוניברסיטת בראילון. ישר מעסקי הבנק של רחוב לילינבלום היה דוהר במכונית

שלושת המתחרים: מה חשבו בשעת הממנת הארון?

בורג

בן-מאיר

חזני